

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

Sivistyslautakunta 26.09.2023 § 96
392/02.01.00/2023

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2024 talousarvion pohjana on talousarviokehys, joka hyväksyttiin kunnanhallituksessa 14.8.2023. Menojen arvioinnissa on huomioitu merkittävä kustannustason kasvu niissä kuluierissä, joissa kustannukset ovat tänä vuonna kasvaneet. Muissa menouerissä ei ole mukana indeksikorotuksia, vaan menot on tarkasteltu vuoden 2023 ennusteiden pohjalta.

Kunta-alan työehtosopimuksen mukaisten sopimuskorotusten on arvioitu nostavan kustannuksia 4,85 % vuonna 2023. Edelleen vuodelle 2024 on huomioitu maksettavan sopimuskauden viimeiset korotukset, joiden vaikutus on arvioitu olevan noin 3 % vuodelle 2024. Sopimuskausi päättyy 30.4.2025. Kehyksessä on taloussuunnitelmavuosille arvioitu maltillisempi korotus 2 prosenttia. Palkkojen sivukulut on huomioitu vuoden 2024 tasossa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarviokehys ja lautakuntien käyttötalousesitys vuodelle 2024 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Käyttö-talousosa / Sivistys ja hyvinvointi	TP 2022 (vertailukelp)	Muutettu TA 2023	Ennuste 2023	TA 2024 kehys	TA 2024 ltk kehys	Muutos	Muutos %
Toimintatuotot	4 800 592	4 432 903	4 132 903	4 036 010	4 036 010		
Toimintakulut	-53 417 867	-54 130 493	-54 790 666	-55 688 795	-55 699 564	-10 769	-0,02 %
Toimintakate	-48 617 275	-49 697 590	-50 657 763	-51 652 785	-51 663 554	-10 769	-0,02 %

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 ovat pääosin kunnanhallituksen 14.08.2023 § 158 talousarviokehysten mukaisia. Lautakuntaesitys poikkeaa talousarviokehyksestä sivistyksen yhteisten tulosalueella ja varhaiskasvatuksen tulosalueella sekä investoinneissa.

Vuoden 2024 talousarvioesitys merkittävimmät panostukset esitetään elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle. Tulosalueen sisältä katetaan osaksi panostuksia ja toisaalta kunnan perintörahoituksesta. Talousarvioesitys sisältää vapaa-aikapalveluihin esihenkilön, liikuntaan ja kirjastoon työntekijät, joihin osoitetaan rahoitusta tulosalueen sisältä. Tulosalueen talousarvion 80 000 euron kasvu sisältää edellä mainitut henkilöstöpanostukset, jäähallin yleisövuorojen rahoituksen ja palkankorotusvaraukset vuodelle 2024. Perintörahoituksella palkataan kaksi määräaikaista työntekijää ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitoon ja päihteiden vastaiseen ennaltaehkäisevään työhön. Tämä rahoitus ei sisälly talousarviokehykseen vaan se tuloutetaan talousarviovuoden aiakan tulosalueelle. Sivistyksen yhteisten tulosalueelle kehysvalmistelussa esitetyn hallintohenkilön osalta palkkavaraukset korjataan 11 000 eurolla virheellisen kirjauksen takia. Tämä resurssi kohdistuu palvelualueella pääasiassa hyvinvointilautakunnan ja elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle.

Varhaiskasvatuksen kehysesitys pitää sisällään Lapsi ystävällisen kuntamallin eteenpäin viennin ja siihen sisältyvän puolen henkilötyövuoden henkilöstöresurssin. Toinen puoli henkilöresurssista suunnataan erityisvarhaiskasvatukseen. Tämä resurssi sisältyy talousarviokehukseen. Varhaiskasvatuksen tulosalueella on tehty vuoden 2022 ja 2023 aikana sisäistä riskien arviointia yksityisten varhaiskasvatussyksiköiden toimintaedellytysten varmistamiseksi. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen 1.3.2023 muutoksen myötä useamman perheen kohdalla ero kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen kustannusten välillä kasvoi merkittävästi. Yksityisen hoidon tuen kuntalisän nostopaineet eivät ole poistuneet, vaikka keväällä 2023 nostettiin yksityisen hoidon tuen kuntalisää yksityisille toimijoille yleisen kustannustason nousun takia. Riskien arvioinnissa on päädytty siihen, että vuoden 2024 talousarvioon esitetään palvelusetelin käyttöönottoa viidelle kuukaudelle ja siitä eteenpäin vakituisesti.

Palvelusetelin avulla pyritään hillitsemään lasten virtaa kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja välttämään yksityisen varhaiskasvatuksen tuotannossa ennakoimattomia muutoksia. Samalla esitetään, että kotihoidon tuen kuntalisästä luovutaan, jolla psytytään kompensoimaan osaksi palvelusetelistä aiheutuvaa kustannusten nousua. Kuntalisällä ei ole ollut toivottua vaikutusta kunnallisen varhaiskasvatuksen kysyntään ja varhaiskasvatuksessa arvioidaan, että kuntalisästä luopuminen ei lisää merkittävästi varhaiskasvatuksen kysyntää.

Varhaiskasvatukseen esitetään myös kolmea päiväkotien apulaisjohtajaa, jotta tulosalueella pystytään vastaamaan lainsäädännön vaatimuksiin, panostamaan pedagogiseen ja henkilöstön kehittämiseen. Kolmantena esityksenä on varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän uusiminen vuoden 2024 aikana. Järjestelmä pitää uusia, koska nykyisin käytössä olevaa järjestelmää ei enää päivitetä, koska palvelun tarjoaja siirtyy uuden järjestelmän toimittamiseen. Kyseessä on siis hankinta ja esitys kohdistuu palvelualueen investointiosaan.

Talousarviokehysten yli menevät esitykset varhaiskasvatuksessa:

Asiakastietojärjestelmä	45 000 (investointi)
Apulaisjohtajat (5 kk/vuosi)	58 000 (138 000)
Palveluseteli (5 kk/vuosi)	58 000 (139 000)

Opetuspalveluiden tulosalueella ei ole talouskehysten yli meneviä esityksiä. Tulosalueen rahoituksen kokonaistaso alkaa laskemaan johtuen oppilasmäärän vähenemisestä perusopetuksessa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024 on esitetty liitteessä 1. Hyvinvointilautakuntaa ja sivistyslautakuntaa nähdessä sitovat ja kunnan strategian toimeenpanoa tukevat tavoitteet on esitetty liitteessä 2 ja 3. Liitteissä 4 ja 5 on esitetty suorite- ja tunnusluvut sekä henkilöstösuunnitelma vuodelle 2024.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti Janne.makinen(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Vuokko Leirimaa, sähköposti vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi

Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024.
Käsittely	Sivistyslautakunta hyväksyy palvelualueen liitteissä 2-3 olevat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet. Lisäksi lautakunta hyväksyy henkilöstösuunnitelman ja suorite- ja tunnusluvut.
	Käsittelyn aikana jäsen Eerik Brusila esitti, että kotihoidon tuen kuntalisästä ei luovuta, vaan sen maksamista jatketaan vuoden 2024 aikana. Kotihoidon tuen kuntalisän jatkaminen ei vaikuta esitykseen palvelusetelin käyttöönotosta.
	Jäsen Salla Nousiainen kannatti esitystä.
	Koska asiasta oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava esitys puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä ja ehdotti nimenhuutoäänestystä esittelijän esityksen ollessa jaa ja Eerik Brusilan esityksen ollessa ei.
	Äänestyksessä esittelijän esityksen puolesta äänesti kolme jäsentä (Matti Virpiaro, Heidi Hoffman ja Päivi Koski) ja Eerik Brusilan esityksen puolesta äänesti kuusi jäsentä (Eerik Brusila, Martti Nykänen, Roosa Kurki, Salla Nousiainen, Osku Karttunen ja Niina Pohjonen).
	Puheenjohtaja totesi äänestyksen perusteella sivistyslautakunnan päättäneen jäsen Eerik Brusilan muutosehdotuksen mukaisesti jatkaa kotihoidon tuen kuntalisän maksamista vuonna 2024. Kotihoidon tuen kuntalisän jatkaminen ei vaikuta esitykseen palvelusetelin käyttöönotosta.
	Asiaa lautakunnalta tiedusteltuaan puheenjohtaja totesi lautakunnan lisäksi päättäneen hyväksyä hallinnon henkilön palkkavarauksen korjauksesta (10 769 euroa), varhaiskasvatuksen tulosalueen asiakastietojärjestelmän hankinnan investoinnista (45 000 euroa), kolmen apulaisjohtajan palkkavarauksesta (58 000 euroa / 5 kk) ja palvelusetelin käyttöönotosta (183 000 euroa / 5 kk) johtuvan talousarviokehityksen ylityksen vuoden 2024 talousarvioesityksessä.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti äänestyksen perusteella esittää kotihoidon tuen kuntalisän maksamisen jatkamista vuonna 2024.
	Sivistyslautakunta päätti hyväksyä sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesityksen vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 sekä investoinnit vuodelle 2024. Talousarvioesitykseen 2024 sisältyy hallinnon henkilön palkkavarauksen korjaus (10 769 euroa), varhaiskasvatuksen tulosalueen asiakastietojärjestelmän hankinnan investointi (45 000 euroa), kolmen apulaisjohtajan palkkavarauksen (58 000 euroa / 5 kk) ja palvelusetelin käyttöönotto (183 000 euroa / 5 kk).
	Sivistyslautakunta hyväksyi palvelualueen liitteissä 2-3 olevat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet.
	Lisäksi lautakunta hyväksyi henkilöstösuunnitelman ja suorite- ja tunnusluvut.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2024

Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2024

Liite 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2024 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Liite 4. Suorite- ja tunnuslukutaulukko

Liite 5. Henkilöstösuunnitelma